

## Tudósítás Kocsordról

Legutóbbi tudósításunk a január-februári számban jelent meg. Ezért elnézést kérünk minden olvasótól, aki elvárja, hogy rendszeresen tudósítsunk. Mulasztásaink nem szándékosak, sőt igyekszünk is elkerülni azokat. Közhelyeket azonban nem szeretnénk közölni gyülekezeti életünkről.



De most igazi különlegességekről tudunk számot adni:

**május 23-án konfirmált** hét kocsordi növendékünk:

- \* **Bakos Alexandra és Dávid**, (Bakos Attila és n. sz. Szabó Éva gyermekei,)
- \* **Jakab Zsuzsanna**, (Jakab László és n. sz. Simon Ilona gyermeke,)
- \* **Molnár Anett és Tamás**, (Molnár Sándor és Veszprémi Ildikó gyermekei,)
- \* **Nyitrai Gábor**, (Nyitrai Levente és Gyulai Erzsébet gyermeke,)
- \* **Pindzsu Tünde**, (a néhai Pindzsu Zoltán és n. sz. Ajtai Tünde gyermeke.)

Nyolcadiknak lélekben középük számoljuk **Varga Norbertet**, aki egészségi okból nem konfirmálhatott, de családjával együtt hozzánk tartozik.

Hét növendékünk lelkesen és buzgalommal vett részt ősz óta a felkészítésben. Virágvasárnapig kérdésről kérdésre átvettük az unitárius kátét, utána húsvétig átismételtük és betanultuk az énekeket. Ettől kezdve pedig az áldozócsütörtök és pünkösd közötti vasárnapig, vagyis a konfirmáció napjáig az ünnepség rendjét gyakoroltuk. Angyali áhítattal éltek át és fogadtak mindent ártatlan szívükbe.

Konfirmáció előtt a szülők rendbe tették és **hófehér virágözönbe öltöztették a templomot**. Ezenkívül minden padot teljesen beborítottak üléspárnával. Megjegyezzük, hogy az első harmincegy üléspárnát még 1991-ben, ifjú gondnokunk, **Dobos**

**László** konfirmációjára készítették a szülők és nagyszülők.

A gyülekezet **énekeskönyvet** és keretezett **emlékképet** ajándékozott a konfirmáltaknak, akik lelkészüknék is kifejezték köszönetüket a felkészítésért. A legekleatásabb egyikük lelkes nyilatkozata, mely szerint annyi öröme telt a konfirmációban, hogy még egyszer szívesen végigcsinálná.

Istennek mi csak szerény munkatársai vagyunk. Ő vitte sikerre minden eddigi buzgólkodásunkat, amiért olyan sok örömmel jutalmazott, mintha a magunk erejéből teljesítettük volna ugyanazt.

**Nekünk, vidékieknek az unitárius tanítás és az egyház adja az üdvösség boldog reményét, lelkünknek az otthont. Úgy teljesedik ki erős hajóvá a vallásosság**, hogy az élménytelen, fantáziátlan, költőietlen életet teletöltjük az Evangélium gazdag kincsesládájából. A tiszta evangéliumi és Dávid Ferenc-i unitarizmus így magasztosítja fel az Isten közelségét a szeretet színe, dicsfényének világos és virágos életterévé.

Konfirmáló csoportunk fogékonysága valami tapasztalati bizonyosságot is kívánt, amit unitárius és más hitű (református, katolikus) hívek Isten-élményeiből tudunk kielégíteni az oktatás befejezésekor. **A befejezés egyben a vallásgyakorlat kezdete.** Kérjük a tisztelt olvasót is, mondjon értünk pár szónyi imát, mint fiókáikért a szülőmadár, mikor szárnyra bocsátja őket.

Konfirmációnk sikeréért még a harangvillamosító mester is tett egy méltánylandó erőfeszítést. **Tassonyi Sándornak** hívják Csengerújfaluból. Megérdemli, hogy megemlítsük a nevét. Keze munkáját számos harang dicséri a környéken. **Vállalását két héttel hamarabb teljesítette, hogy kész legyen a konfirmációra.**

Unitárius és kétszer annyi más vallású adakozó önkéntes adományából, az önkormányzat támogatásából, ill. a gyülekezeti pénztárból egymillió Ft-ot helyeztünk letétbe a Püspökség bankszámlájára önerőnek, **uniós támogatásért templomunk felújítására.** Ha Isten is megsegít, igen sokat tudnánk javítani templomegyüttesünk állagán. Még ha nem is tudjuk belőle tatarozni az utca felőli homlokzatot, akkor is nagy előrelépést jelenthet.

**Varga Elemér** harangozó atyánkfia végleg visszavonult a szolgálattól. Sokban helyettesíti őt a villanyharang, de nem mindenben. Templomórként továbbra is szükségünk lesz rá. A kulcsok nála maradnak, a templomajtón pedig felirat tájé-

koztatja a látogatókat, hogy azok hol találhatóak. Reméljük, nem lesz terhére, és öröme fog telni a felvigyázásban. Köszönettel fogunk emlékezni mindig arra, hogy egyedül mind a két harangot megszólaltatta.

A presbitérium tett egy próbálkozást a **kántorhiány pótlására**. Sajnos, ez nem járt sikerrel. Túl sokat vár az énekvezértől ahhoz, hogy a csekélyke tiszteletdíjért valaki beletanuljon ebbe. Olyan zenész pedig nem került eddig, aki munkája, vagy tanulmánya mellett vállalhatná ezt.

Legutóbbi gyűlésén több eredménnyel határozott a presbitérium arról, hogy a község tévéripoterének, a szolgálatkész **Koltai Tamás** barátunknak fejezzük ki köszönetünket egy ajándék formájában. Ezt a presbiterek vállalták fel, hogy a

pénztárat ne terheljék vele. Dicséret illeti őket az ötletért és áldozatvállalásért.

Havonta egy istentiszteletet, húsvétkor és pünkösdkor egy úrvacsoraosztást tartottunk **Nyíregyházán**, ahol újév óta orgonakisérettel énekelünk. Húsvétkor előadtuk az **unitárius passiót**.

Növendékeink szereplésével megemlékeztünk az **anyák**, a **család** és a **gyermek**ek napjáról május hó folyamán. Az Unitárius Élet tiszteletpéldányainak terjesztésével az alkalmi templomlátogatók körében is igyekszünk ébren tartani az Unitárius Egyház mécsesét.

Nyitrai Levente  
Kocsord

## Magyarkút – 2004

Tavaly még könnyebb volt a táborról szóló beszámolót leadni. Akkor az indulás előtti órákban – előrelátóan – lerajzoltattuk és leírtattuk a gyermekekkel a legkedvesebb élményeiket. Abból aztán könnyű volt összeállítani egy cikket.

Az idén az utolsó perceket is kihasználtuk. Már régen pakolni kellett volna, de Margit útmutatásait hallgatva mi még sietve fejeztük be a gyöngyből fűzött láncokat és karkötőket. Aztán meg segíteni kellett megkeresni az Enikő segédletével készített képeket és persze a kürtőskalács sütéséhez, no meg a vajköpüléshez használt vajdlíngot is el kellett síkálni. Szerencsére a sniccerék, kések, temperák (a krumpoli pecsénymáshoz) hiánytalanul megvoltak. Közben teli torokból énekelünk, hogy gyorsabban haladjunk, pont úgy, ahogy három nappal korábban a váci strandról hazafelé menet a fél városon át, a vonaton harminc jókedvű vidám hang zúgta egyszerre: Magyarkút, Magyarkút de gyönyörű táj...

Igaz, talán lett volna még egy szabad másfél óránk a búcsúebédig, de helyette inkább métáztunk még egyet, hogy végre azok is nyerhessenek, akik a számháborúkbán, gyorsan „áldozatok” lettek és kiestek.

Talán, ha az előző délután hozzáfogtunk volna! De hisz énekvezérünk, Attila vezetésével akkor éppen ütős zenekarként a karmestert, az ütemet és egymást lesve fedeztük fel, milyen jó együtt valami szépet, újat alkotni. Persze időnként becsúszott egy-egy hamis hang, félreütés a – legnagyobb igyekezet ellenére is. De addigra már jól a szívünkbe véstük József története kapcsán, hogy: „Viseljétek el egymást szeretettel”(Ef. 4, 2). A játékok hevében talán többször össze is szólalkoztunk, de igyekeztünk emlékezni Jézus tanítására a megbocsátásról: „Nem azt mondom neked, hogy hétszer, hanem még hetvenhétszer is”(Mt. 18, 22).

És most itt ülök, az idő telik, az emlékek pedig előjönnek, dalfoszlányokat dúdlok, és mosolygok. Az egyházunk üdülője és nagy gonddal elkészített makettek jutnak eszembe József kútjáról, több háromdimenziós kép és agyagfigurák.

Aztán kezembe kerül egy csoportkép. Igen, ezek a vidám, nevető arcok, tekintetek többet mondanak el minden száraz beszámolónál. Hát... ez volt Magyarkút, 2004. július 5–11.

Szász Adrienne



## Így élünk és dolgozunk Füzesgyarmaton és a Gyula és környéke szórványgyülekezetünkben...

Munkában telt a tavaszvég és izzóvá vált ez a ténykedés, akárcsak a nyarunk mindabban, ami eddig történt és ezután történni fog. Az Alföldön nem áll meg az élet, és nem megy „szabadságra” a Gondviselés az utóbbi másfél évtizedben. E tavasz-nyár időszakban mindenféle szertartásban „bővölködtünk” az előző évek átlagához viszonyítva. Ezek mellett részünk volt egyháztársadalmi és közügyekben eljárni. Mindenek mellett pedig **készültünk a júliusi búcsúra** és a trianoni kopjafa felavatására, valamint templomunk teljes külső javítására.

**Pünkösöd után Békéscsabán** részt vettem a megyegyűlés elnöke, **Varga Zoltán** által összehívott megbeszélésen, ahol az egyházak megyei helyzetéről esett szó, valamint a közelgő európai parlamenti választásokról, hazánk jövőjének nézőpontjából. Ezen kis egyházközségünk munkája szép elismerést kapott mások mellett.

Jó visszhangja volt **gyulai szórványunkban Marton Botond**, székelykeresztúri származású, Békéscsabán lakó hívünk konfirmációjának, és családja bekapcsolódásának szórványgyülekezetünk életébe. Reméljük, mind többen megtalálják gyülekezeteinket az Erdélyből áttelepült híveink közül is itt az Anyaországban.

**Június 5-én Zebegényben** részt vettünk a nemzeti zárándoklaton. (Ismertetése külön cikkben.)

**Június 12-én** városunk ballagási ünnepén voltunk, ahol megajándékoztuk végzős hittanosunkat, **Hegyesi Barbarát**. Másnap, június 13-án délután tartottuk az évváró gyermek-istentiszteletet, amelyen a „szolgálatot” búcsúzásként fentnevezett végezte, Kovács Gréta hittanossal együtt. A szeretetvendégségen kiosztottuk a jutalmakat a hittanosainknak, megelőlegezve a 24 000, azaz huszonnégyezer forintot az Unitárius Alapítványtól megpályázott összeg terhére.

**Június 17-én** füzesgyarmati **nyugdíjas dalárdánkkal** szerepeltünk egy városi rendezvényen. Bélmegyeri nyugdíjas dalárdánkkal pedig 19-én léptünk fel **Mezőmegyeren** egy megyei rendezvényen, miután délelőtt iskolám ballagási ünnepén voltunk feleségemmel. „Világi” elkötelezettségem minden megnyilvánulásában egyházamat képviselem, sok-sok szimpatizánst szerezve, megismertetve velük eléggé ismeretlen egyházunkat, vallásunkat. Békés megye sok-sok településén kellemesen, néha más felekezetű lelkészek irigységét kiváltva, emlegetik Balácsi László és felesége nevét. Sok helyre hívnak klubjainkkal, de magunkban is, erdélyi dalokat énekelni. Június 8-án **Békésen** vettünk részt egy, a kereszténység jövőjéről, magyar értékeink felmutatásáról szóló nagygyűlésen.

**Június 20-án a Borostyánkert Otthonban** tartottunk istentiszteletet. Ugyanazon a vasárnapon kereszteltük meg **Molnár Bettina Eszter** 5 éves gyermekét, akit más vallású szülei hoztak el templomunkba elvégezni ezt a szertartást.

Családunk és gyülekezetünk szép napja volt, amikor **június 26-án** megáldottuk kisebbik lányunk, **Zita és Balogh Tamás házasságát**. A meghívottak mellett híveink megtöltötték a templomot, akiket szeretettel vendégelt meg az ifjú pár. Itt e sorokkal is köszönjük híveinknek, szimpatizánsainknak ragaszkodását.

A **következő szombat** is ünnepi díszbe öltöztette templomunkat. Akkor áldottuk meg **Fekete Mónika és Oláh Lajos ifjak házasságkötését**. Elszármazott szimpatizánsokként kérték a mi szertartásunkat. Legyen a fiatalok életén Isten áldása.

**Július minden napja** a 25-i búcsúra való készülődésben telt el. Közben július 18-án a Borostyánkert Otthonban tartottuk meg a szokásos istentiszteletet.

**Július 25-én** aztán szép ünneppel ajándékozott meg a Mindenható és mi is egymást és mindazokat, akik nem sajnálták a fáradságot, és meghívásunkra eljöttek. Erről az emlékezetes napról lapunk egy külön cikkben tart beszámolót.



*Emlékparkunk egy trianoni kopjafával gyarapodott, melyet Furkó Sándor, városunk alpolgármestere és Vigh Ilona, térségünk országgyűlési képviselője leplezett le*

*2004. július 25.*

**Július 31-én városunk mind híresebbé váló fürdőközpontjában részt vettünk egy megyei fórumon**, ahol helyi nyugdíjas dalárdánkkal szerepeltünk, és mi is feleséggel dalösszeállítást énekelünk. Az eseményről a Békés Megyei Hírlap is tudósított. Összejövetelünket megtisztelte részvételével **Vígh Ilona** országgyűlési képviselőnk is.

**Augusztus 1-jén Gyulán** tartottunk istentiszteletet szórványhíveinknek. Az istentisztelet után megbeszéltünk egy **őszi unitárius konferenciát**, amit a városban számítunk megtartani azért, hogy még inkább megismerjük életünket, történelmünket, munkánkat. Neves egyházi és világi előadókat hívunk meg erre.

A tavasztól megkezdett szervezés ismét sikeresnek bizonyult, mert **újra egy busszal fogunk menni a szejkei találkozóra, egybekötte egy ötnapos erdélyi kirándulással**. Augusztus 13-án indulunk és 17-én jövünk haza Isten segítségével. Többek között **meglátogatjuk újra testvérgyülekezetünket, Arkost** is, ahonnan a búcsúnkon az egyházközség képviselőiben és egy lelkes szép üzenettel **Székely Ede és menyasszonya** vett részt. Reméljük, hogy e kirándulás is szép lesz.

Közben már az Önkormányzat a templomunk kertjébe szállította a javításhoz szükséges állványokat. Miután elvégeztük augusztus 7-én Földi Mónika, kedves tanítványunk és Schal Sándor házasságának megáldását, azonnal **megkezdődnek a közel egymilliós munkálatok**, hogy még az őszi beállta előtt megszépüljön a Sionunk, amit aztán egy kisebb ünnepséggel kívánunk újra használatba venni.

**Augusztus 20-án** részt veszünk a városi ünnepi rendezvényünkön. Mi is 22-én, a **Jótevők Napján** megemlékezést tartunk állami ünnepünkről. De e nap fő célja a **Zs. Nagy Lajos Hunor Emlékalapítvány** névadójáról való megemlékezés, és annak keretében az alapítvány díjainak kiosztása. **Minden évben közel 30 diák, középiskolás, főiskolás és egyetemista részesül pénzjutalomban**. Ebben az évben is az alapítvány hozadékaiból, a felajánlott 1%-okból és a Család ajándékából kb. 150 000, azaz egyszázötvenezer forintot osztunk ki a pályázók között.

Az erdélyi utat megelőzően részt vettünk **Bélmegyeren**, a falunapi rendezvényen nyugdíjasdalárdánkkal és saját fellépésünkkel.

Szeretettel gratulálunk **Gyáni Endrének** gondnokasszonyunknak abból az alkalomból, hogy megszületett **negyedik dédunokája, akit Tímea névre fogunk megkeresztelni**. Augusztus hónapra még két másik keresztelő is előjegyzésben van.

Fájdalommal emlékezünk azokra, akiket az elmúlt időszakban kísértünk utolsó útjukra. Bár egyházközségünk tagjai közül nem veszítettünk el senkit, de a veszteségek mindenkinek fájnak. **Öt alkalommal kértek meg búcsúztatást végezni egyházi szertartásunk szerint: Balázs Károlyné sz. Gyöngyösi Erzsébet 84, Polgárdi Sándor 69, Nagy János (debreceni) 48, Patai Katalin 49, Bagdán Imréné (darvasi) 50 éves korukban tértek örök nyugovóra**. A gondviselő Isten adjon számukra csendes pihenést, a hozzátartozó veszteseknek pedig vigasztalódást.

A reménység Istene szépé tette életünk e szakaszát. Hisszük, hogy továbbra is velünk marad és segít megvalósítani minden tervünket, álmunkat, célunkat.

B. L.



**Hittanos évzáró Füzesgyarmaton  
2004. június 13.**

## Zebegényben voltunk...

Újra eljött június első szombatja. Az időjárás furcsasága, kiszámíthatatlansága ellenére sokan, nagyon sokan elmentünk kis hazánk e gyönyörűségei tájára. Miért? **Megmutatni, hogy „él nemzet e hazán” még!** Bár az idő végül is nem fogadott kegyeibe, mégis kibírtuk az eső újabb és újabb rohamait, esernyőkkel vagy anélkül. Mert hallani akartuk **egyházaink püspökeinek, főpapjainak, küldötteinek bizonyágtételeit**, hogy miért is vagyunk ott azon a lassan **szentté magasztosult helyen**. A bibliai üzenetek mellett hallhattunk csodálatos verseket, énekeket, de mindenekelőtt és fölött az együttlét élményt adó ereje emelt isteni régiókba mindannyiunkat. Közös haza, európai álmok, remények, csalódások, éppen úgy váltogatták egymást, mint fölöttünk elvonuló felhők és napfényes pillanatok. Isten tudja, hogy mi lesz és hogyan lesz, de egy marad, a

HAZA, és ez nem köthető felhős vagy napfényes időhöz. Koszorúzás, zászlók és díszörségek változása kiadós záporral fejeződött be. A kálvária hegyéről Isten segítette le lépteinket a csúszós ösvényen. Úgy tudom mindenki szerencsésen „ért földet”. Talán Isten szándékának jövőbe mutató bizonyossága! Merjünk lépni, mert Isten fogja kezünket. És ha minél többen együtt vagyunk, annál erősebb és biztosabb Isten kézfogása. Kis unitárius egyházunk képviselőiben sajnálatos módon nem foglaltuk el más helyeit. **Rázmány Csaba püspök és felesége, Balácsi László főjegyző és felesége, valamint Alpár és Zita gyerekeink** és a püspökünk sógornője, (Andrássy György egykori kolozsvári főtanácsos felesége) vettünk részt ezen az ökumenikus zárándoklaton.

Balácsi László főjegyző

# Gondolatok a kereszteleőről és a konfirmációról

A konfirmáció szép. Ebben az évben is megvolt. Még hozzá pünkösöd előtt egy héttel, vasárnap – itt, a Nagy Ignác utcai templomban. Kászoni József lelkész úr ezúttal is azzal a biztatással kérte az ünnepi istentiszteleten jelen lévők figyelmét, hogy gondoljanak vissza saját konfirmációjuk napjára. Erezzék úgy, hogy nekik – vagyis nekünk mindannyiunknak újra válaszolnunk kell a Káté kérdéseire.

Válaszoljunk hát... De előbb – és közben: az emlékek.

Nekem könnyű volt visszagondolni. Az én konfirmációm tavaly volt, huszonöt éves koromban – miután előtte (huszonnégy évesen) megkeresztelkedtem az unitárius templomban is. Folytatva ezzel azt a keresztelekedést, amit még a katolikusokkal kezdtem meg huszonnégy évvel ezelőtt. **Mi a kereszteleés? A kereszteleés az a szertartás, mely által a kereszteleés egyház tagjává válunk.** Igen, ezt éreztem tavalyelőtt. Már biztosan tagja vagyok a kereszteleés egyháznak. Ráadásul már meg tudom mondani azt, amit ezelőtt nem: hogy ha egyszer tagja vagyok, akkor hát melyik felekezethez tartozom? Az unitáriusnak. Talán a két évvel ezelőtti, a kisgyerekkori kereszteleém folytatásaként már tényleg kereszteleés lettem. Persze **szoros értelemben véve a kereszteleés senkit sem tesz kereszteleésné. A kereszteleés a szülők és kereszteleészülok részéről csupán ünnepeles kinyilváníása annak, hogy kereszteleés hitünket nagyra becsülik, s azt óhajtják, hogy gyermekeik is abban nőjenek fel és úgy éljenek.**

Csak a szülők és a kereszteleészülok nyilváníthatják ki azt, hogy kereszteleés hitünket nagyra becsülik? **Hogy mikor kell megkeresztelkedni, arra nézve Jézus nem határozott meg pontos időt. Régen a kereszteleésnyek akkor kereszteleéskedtek meg, amikor hitükről vallást tudtak tenni. Most az a szokás, hogy a kereszteleésny szülők gyermekeiket még csecsemőkorukban megkeresztelteszik.** Jó, jó; csodabogár vagyok. A szokás pedig jó és szép. Mindenesetre a kereszteleéskedés kötelez.

**Mikor tudjuk meg, hogy a kereszteleés mire kötelez? Hogy a kereszteleés** – mármint a keresz-

telekedés – **mire kötelez, azt a konfirmáció alkalmával tudjuk meg.** Reméljük a legjobbakat. Megtudtátok, fiúk, lányok? Huszonnégy évesen már nagyjából megértettem, hogy mire fog kötelezni. De ti: tizennégy évesen? **Tudjátok már, miért vagytok ti a világ világossága?**

**Mi a konfirmáció? A konfirmáció az unitárius hitben való megerősödés kinyilváníása; a konfirmáció által az egyház önálló tagjai leszünk, és Isten előtt felelősséget vállalunk minden cselekedetünkért és hithűségünkért.** Önálló tagjai? Felelősséget? Isten előtt? Ez felnőtt embereknek való feladat! Nem pedig kiskamaszoknak. Ezt ők maguk is érzik. Kutatok az emlékeimben – mikor is lettem volna képes ilyen feladatot vállalni valóban önállóan, ha mondjuk a családom már eleve unitárius lett volna? Harmadikos gimnazista koromban, tizenhét évesen. Azelőtt biztos nem. Hamis lenne komolyan gondolnunk, hogy ezek a kisgyerekek itt, tizennégyen tizennégy évesen, mostantól önálló felelősséget vállalnak. Nem vállalhatnak még. De a konfirmáció nem is ezért szép. Mert a konfirmáció javarészt mégsem **beavatás**, hanem inkább ez is családi ünnep. Mint a csecsemőkori kereszteleés. **A kereszteleésző alkalmával a szülők és a kereszteleészülok ünnepelesen kinyilváníják, hogy gyermeküket kereszteleés szellemben kívánják nevelni.** A konfirmáció napján pedig ünnepelesen előállnak a nevelés sikerével. Következhet az első úrvacsora! A jóra való kereszteleésny nevelés sikerében gyönyörködünk azon a vasárnapon.

Ezért szép a konfirmáció.

És most, marad még kérdés a konfirmáció után. A mai egyházi szokásrend szerint végül is melyik az a szertartás, a konfirmáció után, amely egyértelműen, valóban felnőtt önálló emberek ünnepeles kereszteleésny fogadalomtételét jelenti? Ez kedves barátaim az **esküvő**, a házasság megáldásának szertartása. A házasságkötéssel nemcsak szerelmünket, hanem azzal együtt kereszteleésny életvitelünket is megerősítjük.

Kedves fiúk és lányok, jussunk el minél többen idáig is.

Dárdai Balázs építészhallgató

## HÍREK A NAGY IGNÁC UTCAI EGYHÁZKÖZSÉGBŐL

### Testvér-gyülekezetünk: Portland

Július végén, már mindenki – vagy majdnem mindenki – megkezdte jól megérdemelt évi szabadságát, mégis ünnepi esemény színhelye volt templomunk.

Egy évvel ezelőtt fölmerült az ötlet, hogy a **Portlandi I. sz. Unitárius Egyházközség** és a

Budapesti Unitárius Egyházközség között testvéri kapcsolat jöjjön létre. Hosszú ideig tartó levelezés és egyeztetés eredményeként, végre gyakorlatban is elindult a két egyházközség közötti kapcsolat. Július 16-án és 17-én egy, **összesen 18 tagú** csoport látogatott meg minket Portlandból. Öt napig

együtt voltak velük egyházközségünk azon tagjai, akik itthon voltak és örömet találtak abban, hogy új emberekkel, új kultúrával, **új életszemlélettel ismerkedjenek**. Jól szervezeten és olajozottan zajlott a program ez alatt az idő alatt, mindannyiunk meglepedésére. Mi magunk is gazdagodtunk élményekkel, vendégeink pedig lelkesen fogadtak minden új információt és minden új érzést, amivel itt találkozhattak.

**Különös gondot fordítottak arra, hogy az itteni családok életébe betekintést nyerjenek.** Ez sikerült is, azon lelkes és sok-sok empátiával rendelkező közösségi tagjainknak köszönhetően, akik vendégül látták és befogadták őket otthonaikba, családjaikba. Tiszta, önzetlen kapcsolatok alakultak ki, amelyeket – remélhetőleg – sikerül a két város közötti több ezer kilométer ellenére is ápolni, megtartani majd. Kicsit láthattak a fővárosból, történelmi helyekből is – Várat, Mátyás-templomot, néhány múzeumot, Hősök tere, Nagy Vásárcsarnokot, Szentendrét –, rövid tájékoztatót kaptak Magyarországi történelméből, valamint egyházközségünk történelméből. Hogy

mindebből mennyit tudnak majd hasznosítani, azt majd akkor fogjuk, fogják meglátni, amikor a sok hatás leülepedik elméjükben és lelkükben.

A biztos és nem csekély eredmény az, hogy **lélektől lélekig megjárták az utat ezek a magukat zarándokoknak nevező amerikai testvéreink**. Mi több, ebben az értelemben minket is zarándokká tettek, hiszen mi is végigmentünk velük ezen az úton. Varázslatos érzés tudni azt, hogy **egy óceánon és földrészén túl barátaink vannak**, barátaink, akik lehet, hogy másképpen látják a világot, mint mi, és másképpen gondolkoznak, de mostantól kezdve „zarándokutunkon” – azaz az életben – tudhatjuk, hogy új társaink, partnereink vannak, akik szükség esetén kézen fognak, ha bajunk esne.

**A testvéregyházi kapcsolatok** bizottságának nevében ezúton is köszönetet mondunk mindazoknak, akik segítettek a szervezésben, a vendégfogadásban és az egész program lebonyolításában.

Léb Erzsébet



## Bartók Béla Unitárius Egyházközség

Az egyházközség életében 2004. augusztus második vasárnapján, 8-án egy különleges istentiszteletet és kivételes **úrvacsoraosztást** tartottunk. Az alkalmat **egy norvég**, mondhatni unitárius lelkész, **Knut Klaveness Heidelberg és családja jelenléte szolgáltatta**, és a magyarországi és norvégiai unitáriusok kapcsolatfelvétele, valamint a Norvégiában megalakuló unitárius egyházi esemény.

Bővebben arról van szó, hogy 1978-ban egy teológus, **Knut Klaveness Heidelberg**, teológiai tanulmányozása során, a különböző vallásokat bemutató könyvben felfedezett egy olyan bejegyzést, miszerint

**„Az Unitárius vallás valamikor fontos, lényeges mozgalom volt az országban (mármint Norvégiában), de ma lényegtelen!”** Felkeltette kíváncsiságát ez a mondat és kutatni kezdett. Kutatásának eredménye az lett, hogy felfedezett egy, az **1895–1930 között működő unitárius egyházközséget**, melyet **Kristoffer Janson alapított**, és ugyanakkor egy 1895–1930 között működő **folyóiratot**, **KRINGSJAA** címen, melyet **Thams Lyche** hozott létre. Sajnos **az egyházközség és a folyóirat is megszűnt 1930-ban** és semmi továbbit nem tudunk róluk.

Knut K. Heidelberg lelkész megismerve az unitárius vallást, tovább kutatott tanításai iránt és megismerte **Channing amerikai lelkész** teológiáját és egy pár teológus között megindult a **norvégiai evangélikus államvalláson belüli szabadelvű mozgalom**. Tagjai felismerték, hogy a vallási türelmetlenséggel szemben szükség van az unitárius hit által hirdetett lelkiismereti és vallásszabadságra. Az evangélikus egyházon belül nem érhettek el semmilyen eredményt.

A következő fontos mozzanat az **1998-as** esztendőhöz kapcsolódik, amikor **Knut K. Heidelberg lelkész megtalálta az interneten a Petrozsényi Unitárius Egyházközség honlapján Dávid Ferenc tanításait és tudomást szerzett a magyar unitárius egyházzal**. Ekkor ébredt tudatára, hogy az unitárius vallás a reformáció szülötte, legfiatalabb hajtása és milyen régi hagyományokkal rendelkezik. Még akkor felvette a kapcsolatot velem, amikor petrozsényi lelkész voltam. Megindult a beszélgetés, levelezés. Létrehoztuk a **Petrozsényi Egyházközség Internetes Szórványgyülekezetét** és folyamatosan tartottuk a kapcsolatot.

Ez a kapcsolat **2004-ben** hozta meg az igazi eredményt, amikor **Knut K. Heidelberg lelkész** az unitárius hitben való fejlődése és meggyőződése eredményeként **létrehozta a Norvég Unitárius Egyházat**, melynek vele együtt jelenleg 11 tagja van. A továbbiakban az állam általi bejegyzésen és hivatalosan elfogadott státuson tevékenykednek.

Knut K. Heidelberg lelkész 1978-ban elvégezte az evangélikus teológiát Oslóban, történelem és vallástanítóként, majd pappá szentelése után evangélikus lelkészként tevékenykedett különböző gyülekezetekben. Unitárius meggyőződése sok nehézséget és összeférhetlenséget okozott egyházával, mellyel 2004 elején szakított, különösen miután a Norvég Unitárius Egyház létrehozására szánta el magát.

Hitükben való megerősödésük végett és az Unitárius Egyházhoz való kapcsolódásukképpen a lelkész és családja eljött Budapestre, hogy a Bartók Béla Unitárius Egyházközség templomában egy közös istentisztelet és úrvacsoravétel keretében megpecsételjük ezt a kapcsolatot. Úgy gondolom egy csodálatos lehetőség volt a gyülekezet részére, hogy személyes szemtanúi lehettünk az unitárius vallás terjedésének magyar területen kívül is a XXI. században.

Az istentiszteleten a szószéki szolgálat keretében ismertettem a Norvég Unitárius Egyház régebbi történetét és a most kialakulóban

levő Egyház megalakulásának előzményeit, ahogyan egy internetes kapcsolat a tényleges Egyház megalakulásához vezetett. Utána az úrasztala mellől részletesen bemutattam a lelkészt és családját, majd **Knut K. Heidelberg lelkész norvég nyelven bevezette az úrvacsorára való felkészülést**, melyet röviden fordítottam. Ezt követte az úrvacsoravétel, melyben a templomban levő gyülekezet egyöntetűen részt vett. Az úrvacsoravétel után a norvég lelkész áldást mondott, melynek szövege így hangzott:  
**EZ AZ ÚRVACSORA TEGYEN MINKET HÁLÁSAKKÁ ÉS BOLDOGOKKÁ. ADJON ERŐT ÚGY ÉLNI ÉLETÜNKET, HOGY SZERETETTEL TÖLTŚÜK MEG NE CSAK A MI, DE MINDANNYIUNK ÉLETÉT. SEGÍTSÉN ISTEN UNITÁRIUS HITÜNK ÉS AZ EGYHÁZ GYARAPODÁSÁBAN. ÁMEN!**

\* \* \*

Érdekességképpen közlöm a Miatyánk szövegét norvég nyelven:

*Fader vaar, du som er i himmelen! La ditt navn holdes hellig. La ditt rike komme. La din vilje skje paa jorden som i himmelen. Gi oss i dag vaart daglige broed. Forlat oss vaar skyld, som vi og forlater vaare skyldnere. Led oss ikke inn i fristelse, med frels oss fra det onde. For riket er ditt, og makten og aeren i evighet. AMEN.*

Léta Sándor lelkész



## „Mikor ünnepet ül...”

**Reményik Sándor** szép verse azt üzeni, hogy lelkünkben, életünkben egyaránt ünnepet ülhet az öröm, vagy fájdalom, ez utóbbi „lehet gyászünnepe is”. Július 25-én, **Füzesgyarmaton** mindkét érzésvilág jelen volt mind az istentiszteleten, mind az emlékkopjafa-avatáson. E szép nap-sütéses vasárnapon jöttek, egyre jöttek az emlékezni, ünnepelni akarók városunkból, a környékről, Budapestről, his hazánk más vidékéről, az erdélyiek előző nap megérkeztek már. Aki később jött, az már a templom előtti és a portikusban elhelyezett padokon kapott helyet. De a jó hangosítás mindenkinek hallhatóvá, ha nem is láthatóvá tette ünnepünk minden mozzanatát. Fájdalommal vettük tudomásul, hogy szolgálati útja miatt Főtisztelendő urunk nem lehetett részes egyházközségünk és egyházunk ez évi legnagyobb rendezvényén. Az már fel se tűnt, hiszen az elmúlt évek nagy ünnepein megszokhattuk (ha meg lehet szokni az ilyesmit!) hogy másokat az egyházvezetésből nem érdekel, hogy mi módon ünnepel egy alföldi unitárius nyáj. „**Van egy álmom**” kezdetű felhívásunkra, amit elküldtünk legalább 10 újságnak, ugyanannyi tévének és rádióknak, éppen elegendő megjelentek Füzesgyarmaton. **Az egész „búcsú” jó visszhangot kapott**, természetesen mindig vannak ellen-drukkerek is! Harangzúgás mellett vonultunk be zászlóinkkal (nemzeti, egyházközségi, fekete szalagos trianoni és az árkosi vendégzászló). **A bélmegyeri és a füzesgyarmati nyugdíjasklubjaink egyesített dalárdáival énekeltük** istentiszteleti és alkalmi énekeinket. Az „Adjunk halát mindnyáján” kezdetű Dávid Ferenc-ének után **Balácsi László** helybeli lelkész imádkozott. A „Szívemet hozzád emelem” ének után pedig szintén fentnevezett tartotta meg ünnepi prédikációját. Többek között hangsúlyozva: **Trianon bennünket többszörösen sújtott. Az unitárius egyház kisebbségi sorsba került az Anyaországban**, s Trianon átkát hordozza minden magyar. Jóleső érzés július végén összejönnünk. Ilyenkor emlékezünk arra és emlékeztetünk mindenkit, hogy kik vagyunk, honnan jöttünk, mik a gyökereink és mik a jövődó tennivalóink. A szászéki szolgálat után kedves, megható szertartás következett: **Megkereszteltük** a néhai brassói lelkész, Dr. Kóvári Jakab dédunokáját, a vésztői szórványunkban lakó Csósz Orsolya, 5 éves kislányt. Orsolya nagyszülei, Kóvári Zoltán és neje Békésen élnek és gyulai szórványunk hűséges tagjai. A keresztesítés után a lelkész üdvözölte a megjelent sokaságot, vendégeket és kezdetét vette a megemlékezés. A helybeli lelkész, **Sándor Gy. Mátyás** (győri lelkész), **Balogh-Balácsi Zita**, **Simonné Bagdi Erzsébet**, **Simon Anna**, **Hegyesi Barbara** (egyházközségi tagok) Juhász Gyula-, Wass Albert-, Reményik Sándor-, Dsida Jenő-verseket adtak elő, Kós Károly-részletet olvastak fel az emlékbeszédek, előadások közt. **Dr. Zétényi Zolt**, az Erdélyi Szövetség tanácsosa, ügyvéd és **Szívós István**, a Trianon Társaság elnökségi tagja a hírhedt békediktátum máig ható és tartó fájdalmáról beszélt, és a jövőbeni, megmaradásunkhoz szükséges tennivalóinkról. Az említett kórus szép, régi magyar énekeket, imádságokat, zsoltárokat énekelt. A helybeli lelkész **Sándor Gy. Mátyás** hegedűkíséretével el-énekelte a legismertebb virágénekünk dallamára Wass Albert: „**Dalol a honvág**” c. gyönyörű versét. Az ünnepi istentisztelet végén **Gyáni Endréné gondnokasszony** és zászlóánya emlékszalagokat kötött a nemzeti és egyházközségi zászlóinkra. (**Fodor Juliska** néni betegsége miatt nem jöhetett el, hogy a nemzeti zászló anyjaként szalagozzon). Egyházi himnuszunk (214-es énekünk 2. szakasza) el-éneklése után kivonult az ünneplő sokaság a templomkertbe a trianoni emlékkopjafa felavatási szertartására. **Sándor Gy. Mátyás** hegedűkíséretével elhangzott a **Szé-kely Himnusz**, utána a helyi lelkész **Szentmihályi Szabó Péter**: **Átkozott, áldott című versével** megnyitotta az avatási ünnepséget. Az egyházi avatóbeszédet Sándor Gy. Mátyás tartotta. Pilátus kérdését, „Mi az igazság” feltéve, egyértelműsítette, hogy **a trianoni gázságot soha nem szabad elhallgatni, tovább kell mondani nemzedékről nemzedékre**. **Dr. Lipcsey Ildikó**, az Erdélyi Szövetség elnöke, avatóbeszédében kifejtette: „**Miképpen egy az Isten, egy a haza is**. Ezt a hazát Trianonban feldarabolták, a részházakban a magyarság szomorúan éli napjait.” Hangoztatta, hogy a Kárpát-medencei magyarság helyzetét a **Kós Károly által megfogalmazott autonómia-ával kell megoldani**. Miután **Kovácsné Csák Irma**

elmondta József Attila nagy hatású versét (Nem, Nem, Soha!), a **Székyderzsről** származó **Zoltáni Zolt** (Dévai Nagy Kamilla tanítványa) gitárkísérettel, sokakat megkönyeztető dalt adott elő. **Vígh Ilona**, térségünk országgyűlési képviselője **Sinka István** gondolatával az ünneplők szívébe véste, hogy nem szabad soha megengedni olyan szándékokat, amik a nemzetet szétszakítják, megosztják. **Furkó Sándor**, városunk alpolgármestere arról szólt, hogy ez az **emlékkopjafa** is, mint a többi emlékmű a szoborparkban, **magyarságtudatunk erősítését szolgálja**. Méltatta kis egyházközségünk az irányú törekvéseit, hogy másfél évtizede mennyi ilyen rendezvényt szerveztünk. A beszédek elhangzása után a képviselő asszony és alpolgármester leleplezte a kopjafát. A jelenlévő lelkészek áldó szavakat mondtak egy-egy bibliai idézettel. **Béres János**, **Dévaványa református lelkésze** üdvözlő szavaiban arra hívta fel a figyelmet, hogy bizony ebben az országban az apák nemigen mondták el fiaiknak, hogy mi történt velünk Trianonban, és ezt a mulasztást pótolni kell, hogy meg szabadulhassunk annak átkos következményeitől. Erdélyi lévén ő is, elmondta, hogy a diktátum „eredménye” az is, hogy minket sokan „román, oláh papoknak” neveznek még ma is sok helyen. Nemzeti Imáknk elénekléssel fejeződött be ünnepünk. A helyi lelkész elbocsátójában elmondta, hogy **jövő július végén egy újabb kopjafát fogunk avatni, amelyik a „testvériség kopjafája” lesz**. Ezt már Erdélyben, **Arkoson kifaragták**, de közéjött nehézségek miatt nem érkezett ide. A testvérgyülekezet küldöttei, **Széky János** tiszteletes fia (Ede) és menyasszonya szép üdvözlőjükben biztosítottak szeretetükről és vendégvárásukról ez esztendőben is. Remélik, hogy a jövő évi ünnepségre népes küldöttséggel tudnak majd eljönni.

Az ünnepség keretében **díszemléklapot** adott az egyházközség **Papp Ferencnek**, aki kifaragta a gyönyörű kopjafát, **Várkonyi Imre**, városunk **polgármesterének** és a **képviselő-testületnek** az egyházközség támogatásáért, és ez ünnep megrendezéséhez nyújtott segítségért, valamint a **bélmegyeri és füzesgyarmati nyugdíjaskluboknak** és dalárdáiknak, hogy évek óta hűséges résztvevői ünnepeinknek, és segítenek éneklésükkel az ünnepeken, rádiós és tévé-istentiszteleteinken.

A közel **3 órás ünnepség 100 személyes szeretetvendégséggel zárult**. Az egész városkának emlékezetes napot adott a jó Isten az unitáriusok emlékünnepeivel. A **helyi tévé is felvette** az ünnepséget, és be fogja mutatni műsorában. Július 25-ét követően sokan megálltak és megcsodálták a szoborparkunk újabb darabját. A megyei újság külön riportert és fényképészt küldött, hogy népszerűsítse megyszerte a mi munkánkat. Reméljük, hogy a minden áldások adója, Istenünk megsegít, hogy a jövőben is ilyen rendezvényekkel gazdagítsuk ezt a vidéket.

B. L.



*Az Unitárius Alkotók Társasága (UART) képviselőiben megkoszorúzzák a trianoni emlékoszlopot az Alföld Unitárius Búcsún, Füzesgyarmaton*